

Kwaliteitsoordeel Expertgroep toetsen PO

Zaaknummer:

Het betreft hier het kwaliteitsoordeel over de toetsen: 15.007 Begrijpend Luisteren (groep 4, 5 en 6) Cito B.V.

I. Aanvraag en Proces

Op 12 november 2015 werd de aanvraag ontvangen op het secretariaat van de onafhankelijke Expertgroep toetsen PO, hierna aangeduid als de Expertgroep. Op 13 november werd door het secretariaat van de Expertgroep vast dat de aanvraag de benodigde informatie bevatte.

Per brief werd dit door het secretariaat Expertgroep Toetsen PO op 25 november 2015 aan de aanvrager gemeld.

De afzonderlijke initiële beoordelingen werden voor commentaar van de aanvrager op 8 januari 2015 opgestuurd naar de aanvrager.

Op 20 januari 2016 ontving de Expertgroep een verzoek voor een gesprek naar aanleiding van de initiële beoordelingen. Dit gesprek heeft op 5 februari 2016 plaatsgevonden. Tijdens dit gesprek werd afgesproken dat de aanvrager een specifieke reactie uiterlijk 29 februari 2016 zou opsturen.

Het commentaar van de aanvrager werd op ontvangen en toegevoegd aan de voorliggende informatie voor de Expertgroep PO. Naar aanleiding van deze informatie zijn de initiële beoordelingen aangepast. De definitieve beoordelingen zijn op 18 maart 2016 naar de Expertgroep gestuurd.

Op 31 maart 2016 kwam de Expertgroep PO bijeen om de aanvraag en beoordelingen te bespreken. Hierbij kwamen zij tot het hier onderstaande kwaliteitsoordeel.

II Beoordeling

Bij de beoordeling van de toets beoordeelt de Expertgroep Toetsen PO of de toets voldoet aan de wettelijke vereisten, zoals omschreven in het Toetsbesluit, art 11, eerste lid en derde lid. Hierbij wordt een onderscheid tussen de Onderwijskundige & Organisatorische aspecten, en de Psychometrische aspecten van de toets. Voor de beoordeling van beide onderdelen doet de Expertgroep een beroep op externe deskundigen.

De onderwijskundige & organisatorische aspecten worden beoordeeld door externe onderwijskundige experts. De psychometrische aspecten worden beoordeeld door externe psychometrische experts.

Voor de beoordeling van de Onderwijskundige & Organisatorische en Psychometrische aspecten is een beoordelingskader ontwikkeld in samenwerking met de het Expertisecentrum Leerplanontwikkeling (SLO) en de psychometrische experts. Het beoordelingskader is op grond van artikel 10 van genoemd instellingsbesluit op 16 november 2015 door de Expertgroep PO vastgesteld. De onderwijskundige/psychometrisch expert beoordeelt de voorgelegde toets aan de hand van dit kader en legt de bevindingen daarvan voor aan de Expertgroep. De Expertgroep heeft deze bevindingen meegewogen in haar finale afweging en daarbij ook de nadien door de aanvrager verstrekte aanvullende informatie betrokken. Dit heeft geleid tot een door de Expertgroep bijgesteld oordeel voortvloeiend uit de toepassing van het beoordelingskader op de aanvraag.

1. Begrijpend Luisteren groep 4

Begrijpend Luisteren groep 4 heeft bij de beoordeling door de onderwijskundige/psychometrisch experts op alle onderdelen een voldoende ontvangen. De Expertgroep gaat mee in deze beoordeling en heeft geen verder commentaar op deze beoordeling.

Begrijpend Luisteren groep 4 meet de vaardigheid van leerlingen in begrijpend luisteren zoals deze wordt aangeleerd in het Nederlandse basisonderwijs. Daarbij wordt gekeken hoe goed een leerling

een betekenis kan toekennen aan gesproken taal en of het adequaat kan reageren op gesproken taal en hoe de vaardigheid in begrijpend luisteren van de leerling zich in de loop van de jaren ontwikkelt.

Voor de normering van Begrijpend Luisteren groep 4 is een representatieve steekproef gebruikt. De gebruikte normgroepen zijn groot genoeg en representatief voor de doelpopulatie, zowel op schoolniveau als leerlingniveau.

De betrouwbaarheidsgegevens werden op correcte wijze berekend. Uit deze gegevens blijkt dat betrouwbaarheid van de toets voldoende is, zeker wanneer gekeken wordt naar de beslissingen die met deze toets genomen worden.

Met betrekking tot de validiteit wordt aangegeven dat de toets een relevante verdeling en opbouw van subvaardigheden over de vragen heeft. Er worden korte teksten gebruikt welke aansluiten op de belevingswereld van de kinderen. De opgaven en de vraagstelling zijn helder en eenduidig. De begripsvaliditeit van de toets wordt onderstreept door de aangedragen psychometrische evidentie.

De vaardigheid van de leerling wordt op twee verschillende manieren weergegeven. De gebruikte manieren zijn: Niveau I-V en Niveau A-E. Door de scores van de leerlingen af te zetten tegen eerder verkregen scores, kan de ontwikkeling van de leerling inzichtelijk gemaakt worden.

De aanvrager heeft in de handleiding uitgebreid beschreven op welke wijze leerkrachten met de ouders kunnen communiceren over de resultaten. Met name wordt daarbij gewezen op het leerlingrapport waarin zowel het niveau van de leerling als de progressie van de leerling numeriek en grafisch gepresenteerd worden. Daarnaast wordt de docent gewezen op misverstanden die zich bij ouders kunnen voordoen bij de interpretatie van de niveau-indelingen. Ook moeten de docenten aan ouders het verschil tussen methode-onafhankelijke en methodegebonden toetsen duidelijk maken en de ouders erop wijzen dat de verschillende toetsen de leerling anders (kunnen) beoordelen.

Voor een uitgebreide bespreking van de hierboven genoemde kwaliteitsaspecten wordt verwezen naar de beoordeling van de externe deskundigen; deze vindt u als bijlage bij dit advies.

2. Begrijpende Luisteren groep 5

Begrijpend Luisteren groep 5 heeft bij de beoordeling door de onderwijskundige/psychometrisch experts op alle onderdelen een voldoende ontvangen. De Expertgroep gaat mee in deze beoordeling en heeft geen verder commentaar op deze beoordeling.

Begrijpend Luisteren groep 5 meet de vaardigheid van leerlingen in begrijpend luisteren zoals deze wordt aangeleerd in het Nederlandse basisonderwijs. Daarbij wordt gekeken hoe goed een leerling een betekenis kan toekennen aan gesproken taal en of het adequaat kan reageren op gesproken taal en hoe de vaardigheid in begrijpend luisteren van de leerling zich in de loop van de jaren ontwikkelt.

Voor de normering is een representatieve steekproef gebruikt. De gebruikte normgroepen zijn groot genoeg en representatief voor de doelpopulatie, zowel op schoolniveau als leerlingniveau.

De betrouwbaarheidsgegevens werden op correcte wijze berekend. Uit deze gegevens blijkt dat betrouwbaarheid van de toets voldoende is, zeker wanneer gekeken wordt naar de beslissingen die met deze toets genomen worden.

Met betrekking tot de validiteit wordt aangegeven dat de toets een relevante verdeling en opbouw van subvaardigheden over de vragen heeft. Er worden korte teksten gebruikt welke aansluiten op de belevingswereld van de kinderen. De opgaven en de vraagstelling zijn helder en eenduidig. De begripsvaliditeit van de toets wordt onderstreept door de aangedragen psychometrische evidentie.

De vaardigheid van de leerling wordt op twee verschillende manieren weergegeven. De gebruikte manieren zijn: Niveau I-V en Niveau A-E. Door de scores van de leerlingen af te zetten tegen eerder verkregen scores, kan de ontwikkeling van de leerling inzichtelijk gemaakt worden.

De aanvrager heeft in de handleiding uitgebreid beschreven op welke wijze leerkrachten met de ouders kunnen communiceren over de resultaten. Met name wordt daarbij gewezen op het leerlingrapport waarin zowel het niveau van de leerling als de progressie van de leerling numeriek en grafisch gepresenteerd worden. Daarnaast wordt de docent gewezen op misverstanden die zich bij ouders kunnen voordoen bij de interpretatie van de niveau-indelingen. Ook moeten de docenten aan ouders het verschil tussen methode-onafhankelijke en methodegebonden toetsen duidelijk maken en de ouders erop wijzen dat de verschillende toetsen de leerling anders (kunnen) beoordelen.

Voor een uitgebreide bespreking van de hierboven genoemde kwaliteitsaspecten wordt verwezen naar de beoordeling van de externe deskundigen; deze vindt u als bijlage bij dit advies.

3. Begrijpend Luisteren groep 6

Begrijpend Luisteren groep 6 heeft bij de beoordeling door de onderwijskundige/psychometrisch experts op alle onderdelen een voldoende ontvangen. De Expertgroep gaat mee in deze beoordeling en heeft geen verder commentaar op deze beoordeling.

Begrijpend Luisteren groep 6 meet de vaardigheid van leerlingen in begrijpend luisteren zoals deze wordt aangeleerd in het Nederlandse basisonderwijs. Daarbij wordt gekeken hoe goed een leerling een betekenis kan toekennen aan gesproken taal en of het adequaat kan reageren op gesproken taal en hoe de vaardigheid in begrijpend luisteren van de leerling zich in de loop van de jaren ontwikkelt.

Voor de normering is een representatieve steekproef gebruikt. De gebruikte normgroepen zijn groot genoeg en representatief voor de doelpopulatie, zowel op schoolniveau als leerlingniveau.

De betrouwbaarheidsgegevens werden op correcte wijze berekend. Uit deze gegevens blijkt dat betrouwbaarheid van de toets voldoende is, zeker wanneer gekeken wordt naar de beslissingen die met deze toets genomen worden.

Met betrekking tot de validiteit wordt aangegeven dat de toets een relevante verdeling en opbouw van subvaardigheden over de vragen heeft. Er worden korte teksten gebruikt welke aansluiten op de belevingswereld van de kinderen. De opgaven en de vraagstelling zijn helder en eenduidig. De begripsvaliditeit van de toets wordt onderstreept door de aangedragen psychometrische evidentie.

De vaardigheid van de leerling wordt op twee verschillende manieren weergegeven. De gebruikte manieren zijn: Niveau I-V en Niveau A-E. Door de scores van de leerlingen af te zetten tegen eerder verkregen scores, kan de ontwikkeling van de leerling inzichtelijk gemaakt worden.

De aanvrager heeft in de handleiding uitgebreid beschreven op welke wijze leerkrachten met de ouders kunnen communiceren over de resultaten. Met name wordt daarbij gewezen op het leerlingrapport waarin zowel het niveau van de leerling als de progressie van de leerling numeriek en grafisch gepresenteerd worden. Daarnaast wordt de docent gewezen op misverstanden die zich bij ouders kunnen voordoen bij de interpretatie van de niveau-indelingen. Ook moeten de docenten aan ouders het verschil tussen methode-onafhankelijke en methodegebonden toetsen duidelijk maken en de ouders erop wijzen dat de verschillende toetsen de leerling anders (kunnen) beoordelen.

Voor een uitgebreide bespreking van de hierboven genoemde kwaliteitsaspecten wordt verwezen naar de beoordeling van de externe deskundigen; deze vindt u als bijlage bij dit advies.

III. Oordeel

Alles overwegende en gezien de beoordelingen van de inhoudelijke deskundigen, oordeelt de Expertgroep dat de beoordeelde toets **Begrijpend Luisteren groep 4** van voldoende kwaliteit is om in het primair onderwijs te worden gebruikt voor het systematisch meten van de leervorderingen van de leerlingen.

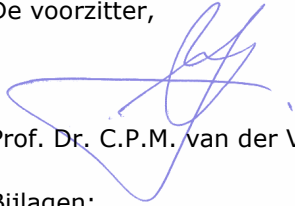
Alles overwegende en gezien de beoordelingen van de inhoudelijke deskundigen, oordeelt de Expertgroep dat de beoordeelde toets **Begrijpend Luisteren groep 5** van voldoende kwaliteit is

om in het primair onderwijs te worden gebruikt voor het in kaart brengen van de leervorderingen van de leerlingen.

Alles overwegende en gezien de beoordelingen van de inhoudelijke deskundigen, oordeelt de Expertgroep dat de beoordeelde toets **Begrijpend Luisteren groep 6** van voldoende kwaliteit is om in het primair onderwijs te worden gebruikt voor het in kaart brengen van de leervorderingen van de leerlingen.

Het kwaliteitsoordeel is aldus vastgesteld te Utrecht, 31 maart 2016.

De voorzitter,

Prof. Dr. C.P.M. van der Vleuten

Bijlagen:

- Beoordeling externe deskundigen Begrijpend Luisteren groep 4
- Beoordeling externe deskundigen Begrijpende Luisteren groep 5
- Beoordeling externe deskundigen Begrijpend Luisteren groep 6